

системи з індивідуальною траєкторією навчання, «інтелект-тренінги» для SMART-навчання [1].

Отже, використання smart - засобів і технологій дозволяє диференціювати процес навчання майбутніх учителів іноземних мов із урахуванням їхніх індивідуальних особливостей, надає можливість розвитку творчого потенціалу, розширює спектр засобів презентації навчальної інформації, робить освітній процес гнучким та інтерактивним.

Список використаної літератури

1. Якубов С., Якінін Я. Технології SMART та навчальні матеріали / С. Якубов, Я. Якінін // Ні-Tech у школі. – 2011. – № 3-4. – С. 8-11.
2. Smart-технології в Україні і світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://molodi.in.ua/smart-tehnolohiji/>

Світлана Кірсанова (м. Мелітополь)

ВІДТВОРЕННЯ ЕМФАЗИ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНІХ ПЕРЕКЛАДАХ

Одним із найважливіших питань сучасного перекладознавства є вирішення проблеми перекладної адекватності, співвідношення смислу вихідного та цільового текстів і мовленнєвих засобів, які виражають цей смисл. У рамках даної проблеми значної ваги набуває питання про відтворення значень емпатичних мовних елементів, які є невід'ємним складником авторської стилістики. Наша робота присвячена дослідженню способів відтворення емпатичності англійських художніх текстів в українському перекладі. Важливість такого дослідження зумовлена необхідністю вирішення як теоретичних, так і практичних проблем художнього перекладу.

Актуальність цього дослідження полягає також у тому, що тут вперше здійснено спробу застосувати зіставний підхід у вивченні функціональних параметрів тексту з погляду відтворення емпатичного потенціалу в перекладі. Опис емпатичного потенціалу та художньо-зображальних функцій лексичних, граматичних і синтаксичних емпатичних засобів та прийомів їх відтворення в

перекладі ще залишається недостатньо повним і вичерпаним. У перекладознавстві не завжди розмежовуються емфатичні, експресивні та емоційні засоби, не зазначаються особливості їх використання в оригіналі та особливо в перекладі. Для оцінки актуальності пропонованого дослідження необхідно враховувати такі чинники:

Висвітлення поставлених завдань передбачає залучення різних мовленнєвих рівнів – лексичного, морфологічного, синтаксичного, семантичного, прагматичного та стилістичного аспектів речень і застосування окремих елементів літературознавчого аналізу, оскільки при розгляді перекладу художніх текстів не можна нехтувати літературознавчими аспектами перекладу.

Наукова новизна результатів проведеного дослідження полягає в тому, що вперше в перекладознавстві вирішена актуальна проблема встановлення, опису та пояснення прийомів передачі емфатичних засобів в англо-українському художньому перекладі.

Важливо зазначити, що дослідження відтворення емфатичності в перекладі робить внесок у вирішення проблеми особливостей відтворення синтаксичних, лексичних і граматичних структур, що, у свою чергу, сприяє розв'язанню центральної проблеми теорії перекладу, якою є визначення поняття перекладної адекватності. Це також сприятиме виявленню закономірностей відтворення емпізи в перекладі та їх систематизації.

Практична цінність результатів дослідження полягає в тому, що їх можна використати у викладанні нормативних курсів вступу до перекладознавства та теорії і практики перекладу, спецкурсів з англо-українського художнього перекладу й стилістичних проблем перекладу, а також для написання відповідних підручників і посібників.

Синтаксичні засоби відтворення емпізи, які були обрані для дослідження, безумовно, не вичерпують емфатичного потенціалу англійського художнього тексту та прийомів його відтворення, але є, на наш погляд, найбільш поширеними. Розглянуті прийоми відтворення емпізи в перекладі разом із лексичними засобами досягають найбільшого ефекту в емоційному впливі на читача.

Інверсія як засіб емфатичного виділення є достатньо поширеним та ефективним засобом у писемній мові. Інверсія використовується як ізольовано, так і в сполученні з іншими засобами посилення. Хоча з погляду локалізації елементів речення інверсія може бути фронтальною або кінцевою, при перекладі

важливо зберегти не місце її розташування, а те емфатичне навантаження, яке наявне в інвертованих словах чи словосполученнях.

Типовими для відтворення англійських конструкцій логічної емфазі є зсуви в межах мовних рівнів при перекладі, адже досить часто емфаза, створена у вихідному тексті на синтаксичному рівні, стає лексичною в цільовому тексті завдяки додаванню слів-підсилювачів. Пріоритетність лексичного способу відтворення логічної емфазі в перекладі українською мовою пояснюється структурною асиметрією та типологічними відмінностями двох задіяних мов.

З проаналізованих нами емфатичних засобів і їхніх перекладів, повторення видається нам найбільш простим та ефективним. У разі, коли при перекладі повторень іншомовний матеріал не чинить опору завдяки конвергентності комунікативної ситуації та мовних засобів, що використовуються для її опису, спостерігаємо повне накладання синтаксичного малюнка першотвору на цільовий текст з досягненням динамічної еквівалентності.

Емфатичні заперечувальні конструкції в англійській мові мають етноспецифічні особливості, що спричиняє певні труднощі при їхньому перекладі. Типовим перекладацьким рішенням при відтворенні таких конструкцій є цілісна перебудова вихідного емфатичного речення з використанням комплексних лексико-граматичних трансформацій, зокрема різних видів антонімічного перекладу (формальної негативації).

Своєрідним англійським засобом вираження емфазі є модель *as....as*, яка нерідко виявляється псевдопорівняльною, набуваючи значної емоційної забарвленості. У таких випадках перекладачі свідомо відходять від синтаксичного малюнка оригіналу, відтворюючи емфазу лексичним способом.

Самобутність англійських конструкцій з використанням різних ступенів порівняння прикметників та прислівників обумовлює певну множинність варіантів перекладу, серед яких переважають лексичне додавання та зміна частин мови.

Попри універсальний характер риторичних запитань, їх переклад є політрансформаційним та поліеквівалентним. Однак, найвищу питому вагу мають два способи іншомовного перестворення: 1) переклад за допомогою відповідного риторичного запитання; 2) переклад з використанням твердження із запереченням пресупозиції риторичного запитання.

Вибір емпатичного відповідника синтаксичних конструкцій англійської мови серед синтаксичних та лексичних засобів української мови залежить від прагматичного потенціалу вихідного повідомлення та комунікативної ситуації і спрямований на досягнення функціональної, а не формальної еквівалентності.

Список використаної літератури

1. Оболенская Ю.Л. Диалог культур и диалектика перевода / Л.Ю. Оболенская. – М.: Оникс, 1998. – 171 с.
2. Пшенкина Т. Г. Ориентация переводчика в пространстве смысла // Языковое бытие человека и этноса: психолингвистический и когнитивный аспекты. / Т.Г. Пшенкина. – М.: Флинт, 2002. – 305 с.
3. Федоров А.В. Основы общей теории перевода / А.В. Федоров. – СПб.: Филология ТРИ, 2002. – 323 с.
4. Nida E.A. The Theory and Practice of Translation / E.A. Nida, and C.R.Taber. – Leiden : The united bible societies. – 219 p.
5. Routledge Encyclopedia of Translation Studies / Ed. by Mona Baker – NY : Routledge, 2001. – 654 p.

Оксана Козачишина (м. Вінниця)

ФЕМІНІТИВИ ЯК ЗАСІБ ПРОПАГУВАННЯ ГЕНДЕРНО-ЛІНГВІСТИЧНОЇ РІВНОСТІ У СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ

Наразі не викликає сумнівів факт той, що конструювання фемінінності та маскулінності є соціальним явищем, яке значною мірою формується під впливом родини, однолітків, школи та засобів масової інформації. Гендерні відносини вибудовуються разом з рештою соціальних категорій у конкретних історичних, політичних, культурних та лінгвістичних умовах, і тому їх слід вивчати у тому соціальному контексті, де ці відносини функціонують.

Проблема мовного відображення образів чоловіків та жінок є предметом численних наукових розвідок як у культурному контексті, так і в більш загальному вимірі. Окремої уваги заслуговують публікації, присвячені українським фемінітивам, тобто іменникам на позначення осіб жіночої статі за